

Sygn. akt II Ca 679/18

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Sobieraj

Sędziowie: SO Iwona Siuta

SO Małgorzata Grzesik

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 6 lutego 2019 roku w S.

sprawy z powództwa R. R. (1)

przeciwko (...) Spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na punkty 1b., 1c. tiret 1 i 3 wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie o sygn. akt II Ca 679/18

postanawia:

1. oddalić zażalenie na postanowienie zawarte w punkcie 3 wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2018 roku, sygn. akt II Ca 679/18;
2. odrzucić zażalenie w pozostałym zakresie;
3. zasądzić od powoda R. R. (1) na rzecz pozwanego (...) Spółce akcyjnej w W. kwotę 225 (dwieście dwadzieścia pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Iwona Siuta SSO Tomasz Sobieraj SSO Małgorzata Grzesik

Sygn. akt II Ca 679/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2018 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 kwietnia 2018 roku sygn. akt I C 2593/15:

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
 - a) w punkcie II zasądził od pozwanego (...) Spółki akcyjnej w W. na rzecz powoda R. R. (1) 714,17 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 października 2015 roku i oddała powództwo w pozostałym zakresie;
 - b) w punkcie III zasądził od powoda R. R. (1) na rzecz pozwanego (...) Spółki akcyjnej w W. 885 złotych tytułem kosztów procesu;

c) w punkcie IV nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w S. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych:

- od powoda R. R. (1) 3.089,07 złotych;

- od pozwanego (...) Spółki akcyjnej w W. 285,49 złotych;

2. oddalił apelację w pozostałym zakresie;

3. zasądził od powoda R. R. (2) na rzecz pozwanego (...) Spółki akcyjnej w W. 712 złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że zmiana rozstrzygnięcia co do istoty sprawy skutkowałą zmianą rozstrzygnięcia o kosztach procesu, stosownie do art. 100 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego uwzględnienia żądań pozwu koszty winny być wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powód ostatecznie dochodził (po ograniczeniu żądania pozwu) kwoty 8.441,62 złotych, zaś wygrał spór co do kwoty 714,17 złotych, a więc w 8,46%. Powód poniósł przed sądem pierwszej instancji koszty pełnomocnika- 1.217 złotych, koszty wpisu 493 złotych oraz koszty biegłego 1.000 złotych. Łącznie zatem koszty powoda przed sądem pierwszej instancji wyniosły 2.710 złotych, zaś koszty pozwanego to wyłącznie wynagrodzenie pełnomocnika 1.217 złotych. Rozliczając powyższe koszty według wskazanej proporcji (2.710 złotych x 8,46% - 1.217 złotych x 91,54%) należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanego 885 złotych, o czym Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 1 b wyroku.

Nieuiszczone koszty sądowe w niniejszej sprawie wyniosły, jak ustalił Sąd Rejonowy 3.374,56 złotych. Rozdzielając powyższe koszty stosownie do wyniku postępowania, należało kosztami tymi obciążyć w zakresie przegranego postępowania, tj. powoda w 91,54% - tj. w kwocie 3.089,07 złotych, zaś pozwanego w 8,46% - tj. w kwocie 285,49 złotych, o czym orzeczono w punkcie 1 c.

W pozostałym zakresie apelacja powoda podlegała oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie 2.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego zapadło zgodnie z regulacją art. 100 k.p.c. Obie strony w postępowaniu apelacyjnym były reprezentowane przez zawodowych pełnomocników, których wynagrodzenie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w postępowaniu apelacyjnym wynosi 900 złotych. Dodatkowo powód uiścił opłatę od apelacji 423 złotych. Rozliczając powyższe koszty we wskazanej proporcji należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanego 712 złotych kosztów postępowania apelacyjnego (1.323 złotych x 8,46% - 900 x 91,54%).

Zażalenie na punkt 1b i 1c tiret 1 oraz punkt 3 wyroku złożył pełnomocnik powoda i wniósł o jego zmianę poprzez odstąpienie od obciążenia powoda kosztami postępowania w niniejszej sprawie, w szczególności kosztami na rzecz Skarbu Państwa.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie przepisu prawa materialnego- art. 102 k.p.c. poprzez brak jego zastosowania.

W uzasadnieniu żalący wskazał, że jego powództwo zostało uwzględnione w całości i obciążanie go kosztami stanowi przerzucenie całego ryzyka na powoda, który de facto doznał szkody i nie jest sprawcą ani nie przyczynił się do powstania tej szkody. Koszty udokumentowania i wykazania szkody są niewspółmierne do wysokości szkody. Powód uznał te argumenty za ważne powody w rozumieniu art. 102 k.p.c.

W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik pozwanego wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie na postanowienie zawarte w pkt 3. wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2018 roku, sygn. akt II Ca 679/18 podlegało oddaleniu jako bezzasadne, zaś w pozostałym zakresie podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne.

Odnosnie zażalenia w kwestii kosztów postępowania przed Sądem Rejonowym (punkt 1b. oraz 1c. tiret 1 wyroku Sądu Okręgowego) w pierwszej kolejności należy podkreślić, że zgodnie z art. 394² § 1 k.p.c. na postanowienia sądu drugiej instancji, których przedmiotem są oddalenie wniosku o wyłączenie sędziego, zwrot kosztów procesu, skazanie świadka, biegłego, strony, jej pełnomocnika oraz osoby trzeciej na grzywnę, zarządzenie przymusowego sprowadzenia i aresztowania świadka, odmowa zwolnienia świadka i biegłego od grzywny i świadka od przymusowego sprowadzenia, przysługuje zażalenie do innego składu tego sądu, z wyjątkiem postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji.

W doktrynie przyjmuje się, że pozioma kontrola instancyjna przewidziana została w celu skontrolowania trafności określonych postanowień sądu drugiej instancji wydanych przez ten sąd w danym postępowaniu po raz pierwszy. Stąd zawarte w cytowanym przepisie zastrzeżenie, że zażalenie nie przysługuje na te postanowienia sądu drugiej instancji, które zapadły na skutek rozpoznania zażalenia. Należy zauważyć, że zawarte w wyroku rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w sensie procesowym zawsze stanowi postanowienie, gdyż kodeks postępowania cywilnego nie wymaga wydania wyroku w sprawach dotyczących kosztów procesu. Tym niemniej jest oczywiste, że w razie zaskarżenia całego wyroku apelacją, nie zachodzi potrzeba odrębnego wnoszenia zażalenia na postanowienie o kosztach zawarte w wyroku. Ugruntowana w tym zakresie praktyka nakazuje zatem wyklądać art. 394² § 1 in fine k.p.c. w ten sposób, że zażalenie nie przysługuje również na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie kosztów procesu i nieuiszczonych kosztów sądowych, jeżeli zostało ono wydane na skutek rozpoznania apelacji, także wtedy gdy sąd drugiej instancji zmienił wyrok sądu pierwszej instancji w zakresie tych kosztów

Z akt przedmiotowej sprawy wynika, że wywiedzioną przez powoda apelacją, zaskarżył on orzeczenie Sądu Rejonowego w punktach II, III i IV, a więc także w zakresie kosztów. Apelacja pozwanego okazała się być częściowo zasadna, co skutkowało częściową zmianą orzeczenia Sądu Rejonowego. Podnieść też należy, że zmiana spowodowała konieczność modyfikacji orzeczenia o kosztach za postępowanie pierwszoinstancyjne, co znalazło swoje odzwierciedlenie w orzeczeniu Sądu Okręgowego, który częściowo obciążył powoda kosztami procesu i nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczone koszty sądowe. Z powyższego wynika, że kwestia kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego była już przedmiotem zainteresowania Sądu Okręgowego oraz, że w tym zakresie zapadło już orzeczenie na skutek wywiedzenia środka zaskarżenia przez jedną ze stron postępowania. Innymi słowy, objęte zażaleniem postanowienie Sądu Okręgowego należy do kategorii orzeczeń, których zaskarżenie ustawa (vide art. 394² § 1 k.p.c. in fine) wyłącza.

W związku z powyższym, na podstawie art. 373 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 394² § 2 k.p.c. zażalenie we wskazanej wyżej części podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne, o czym sąd odwoławczy orzekł jak w punkcie II.

W pozostałym zakresie zażalenie okazało się bezzasadne. Sąd Okręgowy w niniejszym składzie, po analizie akt sprawy doszedł bowiem do przekonania, że orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie 3 wyroku, jest prawidłowe.

Słusznie stwierdził bowiem Sąd rozpoznający apelację, iż powód wygrał to postępowanie jedynie w 8,46 %, w pozostałych 91,54 % postępowanie to przegrał. Wbrew stwierdzeniu zawartemu w zażaleniu, nie wygrał on postępowania w całości. Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął więc, iż podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego jest art. 100 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Sąd uwzględnił wszystkie koszty poniesione przez obie strony i rozdzielił je w takim stosunku, w jakim każda ze stron wygrała postępowanie. Po potrąceniu wzajemnych kosztów to powód powinien zwrócić pozwanemu kwotę 712 złotych. Sąd Okręgowy nie dopatrywał się tu żadnych błędów rachunkowych.

Odnosząc się do wniosku powoda odstąpienia od obciążania go kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c., to w zakresie kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego, jak wskazano wyżej, kwestia kosztów została już prawomocnie rozszkodzona i nie może być na tym etapie postępowania przedmiotem oceny Sądu Okręgowego. Co zaś się tyczy kosztów postępowania apelacyjnego, to przepis art. 102 k.p.c., w ocenie Sądu nie znajdował tu zastosowania.

Przepis art. 102 k.p.c. stanowiący wyjątek od przewidzianej w art. 98 § 1 k.p.c. zasady odpowiedzialności strony za wynik procesu, umożliwia sądowi w wypadkach szczególnie uzasadnionych, zasądzenie od strony przegranej tylko części kosztów albo nie obciążenie jej kosztami w ogóle.

Wbrew wywodom skarżącego również i w ocenie tego składu Sądu Okręgowego w sprawie nie wystąpił żadne okoliczności przemawiające za zastosowaniem art. 102 k.p.c.

Fakt, iż zasądzone koszty w odniesieniu do dochodzonych kwot są wysokie pozostaje bez znaczenia, albowiem powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wywołując apelację winien liczyć się z ryzykiem przegrania procesu i obowiązku pokrycia kosztów postępowania apelacyjnego również strony przeciwnej, gdy ta zdecyduje się na reprezentowanie tym postępowaniu przez profesjonalnego pełnomocnika. Powód znał motywy jakimi kierował się sąd pierwszej instancji, decydując się na dalsze toczenie sporu poprzez wniesienie apelacji winien zawsze liczyć się z przegraną.

Argumenty zaprezentowane w niniejszym zażaleniu nie przekonały Sądu Okręgowego, iż usprawiedliwiają odstąpienie od ich ponoszenia. Rozdzielone stosunkowo i zasądzone na rzecz pozwanego koszty postępowania apelacyjnego odpowiadają wynagrodzeniu reprezentującego go pełnomocnika zawodowego i mieszczą się w granicach określonych powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, a to rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Zakres czynności podjętych przez pełnomocników jest typowy dla postępowania odwoławczego, co uzasadnia przyznanie wynagrodzenia w stawkach jak wskazane w zaskarżonych postanowienia. Brak jest jakichkolwiek podstaw do ich obniżenia.

W świetle powyższego brak jest podstaw do podważenia dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny, zaś zażalenie w tym zakresie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 394² § 2 k.p.c.

W zakresie żądania pozwanego przyznania kosztów niniejszego postępowania zażaleniowego, to Sąd Okręgowy orzekł w tym zakresie na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 394² § 2 k.p.c. , przyjmując, że pozwanemu należy się zwrot całości kosztów postępowania zażaleniowego obejmujących wyłącznie wynagrodzenie radcowskie w kwocie 225 złotych ustalonej na podstawie § 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

SSO Iwona Siuta SSO Tomasz Sobieraj SSO Małgorzata Grzesik

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;
2. odpis postanowienia doręczyć pełnomocnikom stron;
3. akta po dołączeniu zwrotnych potwierdzeń odbioru zwrócić do Sądu Rejonowego

SSO Tomasz Sobieraj 31 stycznia 2019 roku